

Auteursrechten: non, non, rien n'a changé... ?

Op 22 december 2022 werd in De Kamer het ontwerp van Programmawet aangenomen. Deze wet bevat een update van het fiscale regime van de vergoedingen voor cessie of concessie van auteursrechten. Daarmee komt er een einde aan wekenlang gekibbel omtrent de draagwijdte van het 'nieuwe' regime. Of de goedkeuring ook rechtszekerheid inhoudt, moet nog blijken.

Terugblik

In 2008 werd het fiscaal gunstregime van de auteursrechten ingevoerd (wet van 16.07.2008, BS 30.07.2008). Daarmee kwam er een einde aan lang bestaande onzekerheid over de kwalificatie van inkomsten uit auteursrechten als beroepsinkomen, dan wel roerend of divers inkomen. Daarnaast was de wetgever van oordeel dat inkomsten uit auteursrechten wisselvallig zijn en bij realisatie in een welbepaald inkomstenjaar leiden tot een fiscaal nadeel doordat de progressiviteit van de inkomstenbelasting doorbroken wordt (parl. st. Kamer 2022-23, nr. 55/3015/001, 56). Een beperking tot 'artistieke beroepen' werd reeds verlaten bij een eerste amendement op het originele wetsvoorstel (parl. st. Senaat 2007-08, nr. 4-119/2). De finale wettekst verwijst naar álle "inkomsten verkregen uit de cessie of de concessie van auteursrechten en naburige rechten, van de wettelijke en verplichte licenties".

Uit twee circulaire's (Ci.RH.231/605.842, 21.05.2012 en Ci.RH.231/631.675, 04.09.2014) bleek het belang van een schriftelijk contract waaruit de cessie of concessie van de vermogensrechten over een beschermd werk blijkt. Daarnaast erkende de DVB reeds in 2013 het standpunt van de toenmalige minister van Financiën volgens hetwelk ook inkomsten uit de cessie of concessie van computerprogramma's de gunstregeling kunnen genieten (ruling nr. 2013.230, 10.09.2013). Tevens werd bevestigd dat loon fiscaal geherkwalificeerd kon worden in een gedeeltelijke vergoeding voor auteursrechten. Ten slotte kunnen ook bedrijfsleiders de vergoeding genieten (o.m. ruling nr. 2018.0564, 17.09.2018).

Fiscale behandeling

De forfaitaire belastingregeling is uitsluitend van toepassing op de inkomsten uit auteursrechten verkregen door natuurlijke personen, die, als Belgisch rijksinwoner, belastbaar zijn in de personenbelasting personenbelasting of als niet-rijksinwoner, onderworpen zijn aan de belasting niet-inwoners (BNI). Die inkomsten worden onderworpen tegen een tarief van 15% rv. Voor de berekening van de belasting mag een voordelig kostenforfait in mindering gebracht worden van 50% op de eerste schijf van € 17.090 en van 25% op de schijf van € 17.090 tot € 34.170,00 (art. 4 KB/WIB 92). De kwalificatie 'roerend inkomen' is absoluut begrensd tot een jaargrensbetrag van € 64.070 (aj. 2023).

Auteursrechten in het vizier

Halfweg 2021 lanceerde de minister van Financiën een actieplan in het kader van de strijd tegen fiscale en sociale fraude. Een van de actiepunten betrof het aanpakken van misbruik in het kader van de toepassing van de auteursrechten. Waar men zou verwachten dat de focus zou liggen op een onverantwoorde toepassing naar bedrag, leek de focus meteen sectoriaal. Letterlijk luidde het dat beroepsinkomsten voortkomend uit activiteiten die geen werkelijke creatie zijn van artistieke werken en rechten niet meer in aanmerking komen. Zeker opmerkelijk was de volgende zin meteen na die passage: “Meer bepaald worden momenteel andere werkzaamheden zoals softwareontwikkeling gecatalogeerd onder het kader van auteursrechten.” Begin 2022 werden centraal aangestuurde controleacties uitgevoerd inzake auteursrechtenvergoedingen, in de vorm van vragen om inlichtingen, om de nodige informatie te verzamelen en zo een algemeen beeld te kunnen schetsen van de auteursrechten die zijn toegekend aan de gecontroleerde belastingplichtige.

Fiscale auteursrechten: new style

De aangepaste regeling omvat vooreerst een aantal kwantitatieve criteria die ertoe leiden dat het ontvangen bedrag aan auteursrechten beperkt wordt. Deze criteria lijken in lijn met de door de DVB in het verleden toegepaste criteria. Kort gesteld: een cap van 30% wordt ingevoerd, die ertoe moet leiden dat de vergoeding auteursrechten maximaal 30% bedraagt wanneer de licentie gepaard gaat met het leveren van een prestatie. Dit moet waarborgen dat de zuivere prestatie correct vergoed wordt. Een licentie buiten het leveren van een prestatie om is niet onderworpen aan de cap. Het percentage van 30% geldt pas ten volle vanaf aanslagjaar 2026. Voor aanslagjaar 2024 geldt een cap van 50% en voor aanslagjaar 2025 geldt 40%.

Verder wordt het bovenvermelde maximumbedrag aan auteursrechten met kwalificatie roerend inkomen beperkt tot € 64.070 (aj. 2023), mede te beoordelen in het licht van een vierjaarsgemiddelde.

Overgangsregeling

De Programmawet bevat een overgangsregeling voor wie vergoedingen ontvangt die voorheen wél in aanmerking kwamen voor de toepassing van de (oude) fiscale regeling inzake auteursrechten, maar (sinds 1 januari 2023) niet (meer) in aanmerking komen voor het hervormde stelsel. De nieuwe regeling mag dan nog een jaar (inkomsten 2023, aanslagjaar 2024) toegepast worden, maar met halvering van de absolute grens van € 64.070 en bovendien halvering van de plafonds die voor toepassing van het kostenforfait gelden.

Materieel toepassingsgebied

De ruime omschrijving in artikel 17, §1, 5° WIB 92 (volledige Boek XI van het WER) wordt aangepast door enkel te verwijzen naar Boek XI, titel 5 van het WER (auteursrechten en naburige rechten). De inkomsten moeten daarnaast betrekking hebben op werken van letterkunde of kunst zoals bedoeld wordt in artikel XI.165 (algemene bepaling van werk van letterkunde of kunst) of artikel XI.205 (openbare uitvoeringen en opvoeringen van uitvoerende kunstenaars) van het WER.

Daarnaast wordt als vereiste opgelegd dat auteurs (i) beschikken over een kunstwerkattest en (ii) het auteursrechtelijk beschermd werk hebben overgedragen of in licentie hebben gegeven aan een derde voor mededeling aan het publiek voor openbare uitvoering, opvoering of reproductie. De laatste voorwaarde kan gezien worden als een uitvloeisel van de hoger geciteerde fiscale controlepraktijk. Daar zal de fiscus immers vaak ten onrechte argumenteren ten aanzien van ontwikkelaars van computerprogramma's dat de inkomsten uit licentie niet kwalificeren als auteursrechten bij gebrek aan 'verspreiding aan

het publiek'. De wetgever poogt die voorwaarde nu wettelijk op te leggen, maar de vraag blijft – mede in het licht van de rechtspraak van het Hof van Justitie – welke beperkingen dit in de praktijk zal realiseren.

Wie bijvoorbeeld in het kader van marketing teksten schrijft die gepubliceerd worden op de website van een onderneming, zal dus nog steeds een vergoeding voor auteursrechten kunnen krijgen. De nieuwe regeling komt via voormelde kwantitatieve voorwaarden wel tegemoet aan de bezorgdheid van de minister rond misbruik van het regime. Hoewel in basis duidelijk is dat de minister onder meer de IT-sector viseert met de wetsaanpassing, wordt de toepassing voor heel wat belastingplichtigen toch nog gehuld in een waas van politiek compromis. Voor geviseerde belastingplichtigen zit er niets anders op dan de eigen situatie te laten herevalueren in het licht van de nieuwe wettelijke criteria.

> Enkel auteurs die over een kunstwerkattest beschikken of die een auteursrechtelijk beschermd werk overdragen voor mededeling aan het publiek kunnen vanaf 2023 nog de gunstregeling genieten. Wanneer de licentie gepaard gaat met het leveren van een prestatie, mag de vergoeding nog voor maximaal 50% (aj. 2024) à 30% (vanaf aj. 2026) uit auteursrechten bestaan. Daarnaast kunnen auteursrechten voor gemiddeld maximaal € 64.070 (aj. 2023) per jaar als voordelig belast roerend inkomen beschouwd worden, te bekijken over een periode van vier jaar. Of de fiscus effectief bepaalde sectoren zal kunnen uitsluiten blijft onduidelijk. Wie in de toekomst niet langer de gunstregeling kan genieten, kan in 2023 nog voor de helft van het plafond auteursrechten als roerend inkomen belast tegen 15% blijven beschouwen.

Gertjan Verachtert

Advocaat-vennoot

Sansen International Tax Lawyers

Fiscaal PRO - nr. 5

26 januari 2023